

Nr 193.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående disposition av den statsverket vid expropriation tillfallna löseskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Memnon i Stockholm; given Stockholms slott den 17 april 1916.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva, att ett belopp å 585,000 kronor, motsvarande den vid expropriation för Stockholms stads räkning av den statsverket tillhöriga fastigheten nr 1 i kvarteret Memnon i Stockholm statsverket tillfallna löseskillingen, må från statsverkets kassafond överföras till fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Vennersten.

Utdrag ur protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 april 1916.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW;
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Vennersten anförde vidare.

Jag anhåller att få underställa Eders Kungl. Maj:ts prövning frågan om disposition av en på grund av expropriation av staten tillhöriga fasta egendomen nr 1 i kvarteret Memnon inom Nikolai församling i Stockholm, vilken fastighet tidigare disponerats av arméförvaltningen, statsverket tillerkänd och numera till statsverket inbetald löseskilling å 585,000 kronor.

Till utredning av frågan härom torde jag få meddela följande.

I en till riksdagen den 10 mars 1905 avlåten proposition (nr 93) föreslog Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, dels att av fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden finge användas högst 355,000 kronor för utförande av påbyggnads- och inredningsarbeten i förra posthuset vid Rödbodtorget i Stockholm i syfte att därstädes bereda ämbetslokaler för arméförvaltningen m. m., dels

ock att, vid bifall därtill, nyss omförmälda, av arméförvaltningen då disponerade fastighet i kvarteret Memnon finge försäljas och köpeskillingen tilläggas nämnda fond. I vad denna framställning avsåg användning av medel, tillhörande fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden, till utförande av vissa arbeten i förra posthuset vid Rödbodtorget blev framställningen av riksdagen bifallen, och har från sagda fond för berörda ändamål år 1907 anordnats 355,000 kronor. Vad åter angick Kungl. Maj:ts förslag att försälja nämnda, av arméförvaltningen disponerade fastighet i kvarteret Memnon och att tillföra meranämnda fond köpeskillingen för fastigheten, biföll riksdagen icke detta förslag, och anförde riksdagen såsom skäl för sitt avslag, att, då fastigheten, på grund av vad i det vid Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen samma år nr 96 fogade statsrådsprotokoll meddelats, icke kunde antagas bliva av arméförvaltningen utrymd förr än tidigast år 1907, och då det kunde emotses, att frågor om utbyte av tomter mellan kronan och Stockholms stad komme att under den närmaste framtiden uppstå, vilka frågor lösning torde underlättas, därest kronan vore i tillfälle att erbjuda staden tomter, vilkas förvärvande vore för densamma av särskilt intresse, riksdagen ansåge, att med beslut om denna fastighetsförsäljning borde tillsvidare anstå.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 6 augusti 1897 angående tillägg till stadsplanen för Stockholms stad skall hela tomten nr 1 i kvarteret Memnon utläggas till öppen plats. Då överenskommelse om avstående till Stockholms stad av ifrågavarande, Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga fastighet icke träffades, inleddes på yrkande av staden expropriationsförfarande. Sedan expropriationsnämnden bestämt löseskillingen för fastigheten till 585,000 kronor, förklarade Stockholms rådhusrätt genom dom den 11 juni 1914, att nämndens beslut skulle lända till efterrättelse. Med överlämnande av rådhusrättens protokoll i målet har kammarkollegium i skrivelse till Kungl. Maj:t den 13 oktober 1914 bland annat tillkännagivit, att löseskillingen den 1 oktober 1914 inlevererats till kammaradvokatfiskalsämbetet samt att, enligt skrivelsen närslutet reversal, beloppet samma dag insatts i riksbanken för statskontorets räkning.

I infordrat utlåtande den 12 november 1914 i anledning av kammarkollegii nämnda skrivelse har statskontoret, med förmålan att omförmälda löseskillingsbelopp i statskontorets räkenskaper för år 1914, såsom förut skett med dylika medel, såvida icke annat förfaringsätt varit särskilt stadgat, uppdebiterats under riksstatshuvudtiteln »Diverse inkomster», och alltså skulle, därest ej föreskrift angående disposition

av berörda belopp på annat sätt bleve utfärdad, komma att vid uppgörandet av rikshuvudboken för år 1914 tagas i anspråk för täckandet av riksstatsutgifterna för nämnda år, avgivit förslag beträffande beloppets disponerande för särskilt ändamål. Statskontoret har därvid erinrat till en början om 1905 års riksdags ovan återgivna beslut i anledning av propositionen nr 93 och därefter om den numera skedda expropriationen samt vidare anfört följande. Vid sådant förhållande och med hänsyn, ej mindre därtill att efter ingången av år 1907 från fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden utanordnats, förutom ovanberörda 355,000 kronor till utförande av påbyggnads- m. fl. arbeten i förra posthuset vid Rödbodtorget för beredande av ämbetslokaler för arméförvaltningen m. m., högst betydande belopp för om- och tillbyggnad av gamla riksdagshuset å Riddarholmen m. m., vadan behållningen å fonden, som vid 1906 års slut uppgått till 1,442,548 kronor 32 öre, vid utgången av år 1913 nedgått till 106,087 kronor 28 öre, än även till den omständigheten att genom ovan omförmälda expropriation den redan förut synnerligen kännbara bristen på lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden blivit ännu kännbarare, syntes statskontoret den lämpligaste dispositionen av det på grund av sagda expropriation till statsverket inbetalta beloppet vara att detsamma tillfördes fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden. I anledning härav hemställde statskontoret, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att den på grund av expropriation av fastigheten nr 1 i kvarteret Memnon inom Nikolai församling i Stockholm till statsverket inlevererade löseskillingen för nämnda fastighet, 585,000 kronor, finge tilläggas fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden.

Departements-
chefen.

Ifrågavarande penningbelopp å 585,000 kronor har under år 1914 influtit i statskassan såsom löseskillning för en av Stockholms stad från kronan expropriationsvis förvärvad fastighet i Stockholm, vilken, medan den var i kronans ägo, användes som ämbetshus för ett statens verk. Det synes mig givet, att ett sådant belopp lämpligen bör ingå i den särskilda fond, som bildats för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden och som för tillgodoseende av sitt ändamål är i stort behov av tillskott. Beslut härom kom emellertid ej att bli fattat innan rikshuvudboken för år 1914 avslutades. Härav blev en följd, att lösenbeloppet tillfördes kassafonden, oaktat avsikten var, att medlen skulle reserveras för nyssnämnda behov. Med avseende härå torde riksdagens medgivande böra begäras därtill, att beloppet må från kassafonden överföras till ämbetsverkens lokalfond.

Något hinder för medlens bortförande från kassafonden torde så mycket mindre förefinnas, som vid de beräkningar rörande kassafonden, som av mig gjordes vid framläggandet av statsverkspropositionen till innevarande års riksdag, jag utgick ifrån att kassafonden, som enligt 1914 års riksbokslut uppgives till 69,782,925 kronor 27 öre, borde minskas med här ifrågavarande löseskillingsmedel å 585,000 kronor och sålunda upptagas till 69,197,925 kronor 27 öre.

Jag får alltså hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ett belopp å 585,000 kronor, motsvarande den vid expropriation för Stockholms stads räkning av den statsverket tillhöriga fastigheten nr 1 i kvarteret Memnon i Stockholm statsverket tillfallna löseskillingen, må från statsverkets kassafond överföras till fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition av den lydelse, bilaga litt. . . . vid detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Schumacher.